

АНАЛИЗА НА УКИНАТИ И ПРЕИНАЧЕНИ КРИВИЧНИ ПРВОСТЕПЕНИ ОДЛУКИ ОД АПЕЛАЦИОНИОТ СУД-ШТИП ВО 2009 ГОДИНА

Вовед

Тргувајќи од реалната претпоставка дека судовите можат во поедини случаи да донесеат процесно-правни, фактичко и материјално правни неправилна, погрешна или незаконита одлука, законодавецот предвидел право и можност на заинтересираните процесни субјекти да под одредени услови да ја напаѓаат и побиваат соодветната судска одлука по пат на редовни и вонредни правни лекови.

Правните лекови се средство за исправање на грешките кои се можни и при најсовершените процесни одредби.

Постоењето на правните лекови ги упатува првостепените судови на ефикасна и квалитетна работа и постапување, бидејќи секако ги стимулира од сознанието дека постои можност од контрола на нивната работа и од постапка од страна на повисоките во втора степен и евентуално третостепена постапка.

Правните лекови не се само средство за заштита на правата и интересите на на обвинетиот и другите субјекти на постапката. Значајна е и улогата на правните лекови и во правец на вооедначување на судската пракса, како важен елемент на законитоста и спроведување на одреден правец на казнената политика.

Бидејќи утврдувањето на вистината е основен принцип во кривичната постапка и тука правните лекови се врзани со овој принцип, бидејќи и со правните лекови се допринесува да се утврди вистината, бидејќи утврдените факти и правни прашања се разгледуваат и оценуваат во две а понекогаш и три инстанции, што дава поголема гаранција за вистинско утврдување на фактите кои треба да бидат во основа на секоја судска одлука, што е од значаен интерес како на целото друштво во целина така и за секој поединец.

Нашиот Закон за кривичната постапка познава -редовни правни лекови и тоа: жалба на решение-чл.382 и жалба на пресуда чл.350 и чл.381, и - вонредни правни лекови-Повторување на кривичната постапка чл.388, Вонредно ублажување на казната-чл.399, Барање за заштита на законитоста чл.403 и Барање за вонредно приспитување на правосилна пресуда чл.411 од ЗКП.

Правото на жалба против судските одлуки е уставен принцип кој особено е истакнат во чл.15 од Уставот на Република Македонија кој е заменет со амандман XXI и гласи „се гарантира правото на жалба против одлуки донесени во постапка во прв степен пред суд.Правото на жалба или друг вид на правна заштита против поединечни правни акти донесени во постапка во прв степен пред орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања се уредуваат со закон.

Постапката по правните лекови не е задолжителен стадиум, тоа зависи од диспозицијата на странките (како право, а не должност).

Согласно Законот за судовите Апелационите судови се надлежни: 1). да

решаваат по жалбите против одлуките на основните судови од своето подрачје; 2). да решаваат за судир на надлежност од своето подрачје и 3). да вршат други работи определени со закон.

Апелациониот суд во Штип е основан за подрачието на основните судови во Берово, Винаца, Делчево, Кочани, Радовиш, Свети Николе, Струмица и Штип.

Наведениот материјал се однесува за првостепените кривични предмети по кои било одлучувано пред основните судови од подрачието на Апелациониот суд-Штип.

Жалба на пресуда и на решение на првостепен суд

1. Основи поради кои може да се побива пресудата-чл.354 од ЗКП

Пресудата може да се побива:

- 1) поради суштествена повреда на одредбите на кривичната постапка;-чл.355 од ЗКП,
- 2) поради повреда на кривичниот законик;-чл.356 од ЗКП,
- 3) поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба;-чл.357 од ЗКП,
- 4) поради одлуката за кривичните санкции, за одземање на имотна корист, за трошоците за кривичната постапка, за имотноправните барања, како и поради одлуката за објавување на пресудата преку печатот, радиото и телевизијата-чл.358 од ЗКП

2. Граници на испитување на првостепената пресуда чл.367 од ЗКП.

Второстепениот суд ја испитува пресудата во оној дел во кој се побива со жалбата, но секогаш мора по службена должност да испита дали:1) постои повреда на одредбите на кривичната постапка од чл.355 ст.1 т.1, 5, 6, 8 до 11 на овој закон и дали главниот претрес противно на одредбите на овој закон е одржан во отсуство на обвинетиот а во случај на задолжителна одбрана и во отсуство на бранителот на обвинетиот. 2) на штета на обвинетиот е повреден кривичниот законик (чл.356). 3) Ако жалбата изјавена во корист на обвинетиот не ги содржи податоците од чл.353 ст.1 т.2 и 3, второстепениот суд ќе се ограничи на испитување на повредите од точка 1 и 2 ст.1 на овој член, како и на испитување на одлуката за казната, за мерките на безбедност и за одземање на имотна корист (чл.358).

Ако е изјавена жалба само во корист на обвинетиот, пресудата не смее да се измени на негова штета во однос на правната оценка на делото (квалификација) и на кривичната санкција.

Ако второстепениот суд по повод на чија и да е жалба утврди дека причините поради кои ја донел одлуката во корист на обвинетиот се и од корист за некој од сообвинетите кој не изјавил жалба или не ја изјавил во тој правец, ќе постапи по службена должност како да постои таква жалба.

3. Одлуки на второстепениот суд по жалба

Второстепениот суд-Апелациониот суд одлучувајќи по изјавените жалби против првостепените одлуки може да ги донесе следните одлуки:

- Решение за отфрлање за ненавремена или недозволена жалба,
- Пресуда со која се одбива жалбата и се потврдува првостепената пресуда,
- Пресуда со која се преиначува првостепената пресуда-кога решителните факти во првостепената пресуда се правилно утврдени и со оглед на утврдената фактичка состојба со правилна примена на Законот треба да се донесе поинаква пресуда.
- Ако второстепениот суд најде дека постојат законски услови за изрекување на судска опомена со решение ќе ја преиначи првостепената пресуда и ќе изрече судска опомена,
- Одлука во врска со притворот, ако поради преиначување се стекнале услови за определување или укинување на притворот,
- Второстепениот суд уважувајќи ја жалбата или по службена должност со решение ќе ја укине првостепената пресуда и ќе го врати предметот на повторно судење поради суштествени повреди на одредбите на кривичната постапка или ако смета дека поради погрешно или нецелосно утврдена фактичка состојба треба да се нареди нов главен претрес пред првостепениот суд,
- Првостепената пресуда може да се укине и само делумно, ако одделни делови од пресудата може да се издвојат без штета за правилно пресудување.

I.

4. Статистички податоци за укинатите предметите на Основните судови што биле по жалба во Апелациониот суд-Штип за период од 01.01.-31.12.2009 год.

Сумарен преглед за движење на кривични предмети во 2009 год.

1.- Во Апелациониот суд Штип

- останале нерешени кривични второстепени предмети на крајот на 2008 год Кж.=66, Кжм.=1, Ксж.=5, и Кр.=0,
- примени нови предмети кривични по жалба , Кж.=828, Кжм=14, Ксж=94 и Кр=73
- вкупно предмети по работа Кж. = 894, кжм.=15, Ксж.=99, Кр.=73.
- решени предмети** во текот на годината **вкупно Кж. = 726, Кжм.=12, Ксж. =90, и Кр. =70**
- останале нерешени вкупно Кж.= 169 предмети.Кжм.=3,Ксж.9,Кр.=3

2.- Доставени предмети по жалба(Кж, Кжм, Ксж, и Кр) вкупно=1.009 предмети и состојбата по Основни судови е следната:

- Основен суд-Штип доставил = 295 по жалба, од кои решени = 264 и останале нерешени = 31
- Основен суд Струмица доставил = 270 по жалба, од кои решени= 250, и останале нерешени = 20,
- Основен суд Кочани доставил = 178 по жалба, од кои решени =152, и останале нерешени = 26,
- Основен суд Радовиш доставил = 74 по жалба, од кои решени = 65, и останале нерешени = 9,
- Основен суд Делчево доставил = 48 по жалба, од кои решени = 48, и останале нерешени = 0,
- Основен суд Берово доставил = 42 по жалба, од кои решени = 29, и

останале нерешени = 13,

-Основен суд Винаца доставил = 27 по жалба, од кои решени = 27, и останале нерешени = 0,

-Основен суд Св.Николе доставил = 75 по жалба, од кои решени = 63, и останале нерешени = 12

3.-Од решените 726 предмети по жалба пред Апелациониот суд во Штип **укинати предмети-пресуди** се **148, или 20,41%** а по судови состојбата е следна:

- Основен суд-Штип = 57,
- Основен суд Струмица = 33,
- Основен суд Кочани = 13,
- Основен суд Радовиш = 15,
- Основен суд Делчево = 6,
- Основен суд Берово = 7,
- Основен суд Винаца = 13,
- Основен суд Св.Николе=4
- Вкупно = 148 предмети.

4.-По чија жалба се укинати пресудите состојбата е следна:

- По жалба на обвинет = 60 предмети,
- по жалба на Јавен обвинител=37
- по жалба на супсидиерен тужител=10
- по жалба на приватен тужител = 19
- по жалба на ОЈО и обвинет=6
- по повод жалба а по служб.должност=2
- по жалба на супсидиерен тужител и обвинет=1
- по жалба на прив.тужител и обвинет=2
- по жалба на ЈО и -а по службена должност=11

5.- Видови на укинати одлуки

- 1.-Ослободителни пресуди= 49,
- 2.-Одбивателни пресуди = 2
- 3.- Осудителни пресуди = 93 од кои
 - со изречена казна затвор=43
 - со изречена парична казна=17
 - со изречена условна затвор=30
 - со изречена условна парична=3
- 4.-Отфрлени тужби = 3
- 5.-Судска опомена = 1

6. За кои кривични дела дела се укинати пресудите може да се види од приложената табела бр...., но најголем број на кривични дела по судови, состојбата е следна:

- 1.-Основен суд-Штип
 - Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ = 8
 - Загрозување на безбедноста на сообраќајот -чл.297 КЗ= 5
 - Кражбите чл.235 и 236 КЗ =7
 - Неовластено производство и промет со опојни дроги чл.215 КЗ = 3.

2.-Основен суд- Струмица

- Кражби и тешки кражби = 9
- Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ= 4

- 3.-Основен суд-Кочани
- Прикривање чл.261 КЗ = 3
- Измама чл.247 КЗ = 2

- 4.-Основен суд- Радовиш
- Прикривање чл.261 КЗ =3
- Измама чл.247 КЗ = 2

- 5.-Основен суд- Делчево
- Телесна повреда чл.130 КЗ = 2

- 6.-Основен суд Винаца
- Телесна повреда -чл.130 КЗ = 6

7. По кои основи се укинати пресудите

- 1.По основ на сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ЗКП = вкупно 117 предмети од кои:
 - по ст.1= 108 и по ст.2 = 9 или
 - по чл.355 ст.1 т.1= 3,
 - по ст.1 т.5=1,
 - ст.1 т.9=2 и
 - по ст.1 т.11=102 предмети.
- 2.По основ на погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба=24
- 3.Поради повреда на КЗ = 6, и
- 4. поради одлука за казна = 1

II.

МАЛОЛЕТНИЧКИ ПРЕДМЕТИ

Од вкупно решени 12 предмети-прегледани= 11 предмети, укинати=6 предмети и по 1 предмет отфрлена жалбата како недозволена.

Од укинатите предмети 2- предмет се однесува за укинување на определен притвор, бидејќи по оцена на овој суд нема докази и околности кои упатуваат на основ дека малолетникот ќе го повтори делото и дека притворот против малолетниците се одредува по исклучок.

По 1 (еден) предмет за кривично дело Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 год. од чл.188 ст.1 на кој е изречена Заводска мерка Упатување во Воспитно поправен дом од Основен суд-Штип, укината е одлуката по жалба на бранителот на малолетникот, поради сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП, бидејќи не е јасно дали судот одржал нејавна седница или главен претрес, и ако се прифати да е држан главен претрес е одржан без присуство на бранител на малолетникот.

По 1 (еден)предмет за крив.дело Кражба од чл.235 ст.1 од КЗ, Основниот суд Струмица, на малолетникот му е изречена со Решение

воспитна мерка Засилен надзор од родители, одлуката е укината по жалба на бранителот на малолетникот, поради сторени суштествени повреди на постапката од чл.355 ст.1 т.11 од ЗКП, бидејки утврдените решителни факти се во противречност со изведените докази, бидејки е утврдено дека само еден предмет е украден од оштетените а не повеќе како утврдил првостепениот суд а заедносо полнолетникот кој е осуден за еден предмет-електромотор.

По 1(еден) предмет за кривично дело Полов нападврз малолетник кој не наполнил 14 год. од чл.188 ст.1 на кој Основен суд-Штип, со Решение е изречена Заводска мерка Упатување во Воспитно поправен дом укината е одлука по жалба на бранителот на малолетникот, поради неутврдување на пресметливоста на малолетникот за кој има исказ од психилог кој упатува на такво сомневање, а со цел да се извршено невропсихијатриско вештачење.

По 1 (еден) предмет за кривично дело Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.3 в.в. со чл.45 од КЗ и кривично дело Разбојништво од чл.237 ст.1 од КЗ,Основен суд Струмица, на малолетникот е изречена заводска мерка Упатување во воспитно поправен дом, но по уважување на жалбатана малолетникот изјавена преку бранителот поради Погрешно и нецелосно утврдена фактичка состојба решението е укинато бидејки судот не ги извел сите докази и не ги утврдил сите решителни факти и судот не се произнел за имотно-правното побарување.

ПРИЧИНИ ЗА УКИНУВАЊЕ НА ПРВОСТЕПЕНИТЕ ПРЕСУДИ

Со оглед на фактот да секој предмет е посебен случај- настан, а со цел да не го елаборираме секој предмет посебно, бидејки тоа не ни го дозволува времето и просторот, како и со оглед на фактот да овој суд во секоја поединечно укината одлука ги има наведено основите и причините зошто првостепената одлука се укинува, ќе се обидам направените а често повторувани пропуштања од првостепениот суд да ги изнесем сосема кратко и најсуштествено, како би се согледале овие пропуштања и би биле корисни , како понатамошна поука за нивно отстранување во решавањето на другите предмети.

-Судот не ја зема целосно одбраната на обвинетиот и не се поставуваат прашања околу целокупниот настан како се одвивал, а само се задоволува со одговорот од обвинетиот „точни се наводите во обвинението, за да во жалбата обвинетиот негира се.

-Не се врши спојување на предметите (особено кај приватните тужби) кога се работи за ист настан и исти странки, па се утврдуваат две различни фактички состојби во ист суд било од исти судија или од различни судии,

-Неправилно се бара да сведоците секогаш ги кажат истите инкриминирани зборови цитирани во тужбата, прим. кај кривичните дела Навреда и Клевета и затоа неправилно се донесуваат ослободителни пресуди кои се укинуваат.

-Неправилно судот ги сослушува лекарите кои го издале лекарското уверение, бидејки судот не ги распрашува детално за описот, бојата, ивиците, правецот, длабочината-локализацијата на повредата, карактерот, и староста на нанесување на повредата и со какво средство е нанесена.

-Не се настојува докрај да се утврди кој прв го започнал нападот, што е од влијание за утврдување на фактот дали некој од обвинетите дејствувал во нужна одбрана или не.

-Кај кривичното дело Телесна повреда чл.130 КЗ се пропушта да се утврди причинско последичната врска меѓу дејствието на обвинетиот - буткање-туркање на тужителот и задобивањето на телесната повреда од паѓањето на тужителот, нити пак се утврдува дали тоа е сторено со умисла или од небрежност.

-Погрешно судот прифаќа кога двајца обвинети во настаната кавга, заедно се фатиле еден со друг и го сакале и започнале физичкото пресметнување меѓусебе, да едниот од нив дејствувал во нужна одбрана.

-Претходно не се врши испитување на поднесената тужба и обвинение дали истите ги содржат сите потребни елементи што ги бара ЗКП, дали во описот на обвинението е содржано време и место на сторување на делото нити пак субјективниот елемент.

-Се избегнува изведување на докази по службена должност иако од изведените докази очигледно е дека не можат да се утврдат правилно сите решителни фати за донесување на законита одлука, и не може да се процени кои се тие нужно потребни докази кои судот треба да ги изведе.

-Се закажува главен претрес пред обвинителниот акт да влезе во правна сила и истиот не бил доставен на обвинетиот со што му е оневозможено правото да вложи приговор.

-Одбраната на обвинетиот мора да се проверува до крај, особено кога предлага докази дека не го сторил делото.

-Не се распрашуваат обвинетите-да се произнесат за пријавеното оштетно побарување и по основ и по висина, нити од оштетените се бараат докази за штетата-прим. записници и изведување други докази.

-Не се проверуваат роковите за поднесување на приватни тужби, и за супсидиерните обвиненија.

-Не може да се држи претрес во скратена постапка без да Јавниот обвинител биде уредно поканет. Претресот одржан во отсуство на обвинетиот-во скратена постапка, иако не бил уредно поканет, нити претходно е испитан, нити се преземени истражни дејствија- е сторена повреда на постапката од чл.355 ст.1 т.3 в.в. со чл.454 ст.4 од ЗКП.

-Немањето поука на обвинетиот од националностите за употреба на мајчин јазик во постапката е суштествена повреда од чл.355 ст.1 т.12 ЗКП.

-Ако е исклучена можноста да Телесната повреда е нанесена од друго лице во ист настан и ако лицето-тужителот поседува Лекарско уверение со конкретно опишани повреди и нивната локација, тогаш не е јасно зошто судот не му верува на оштетениот или приватниот тужител дека обвинетиот му ги нанел повредите. Често се дава погрешен опис на телесните повреди на кој дел од телото се нанесени -и тоа спротивно од описот во обвинението-пречекорување на обвинението.

-При изречување на условна осуда за две кривични дела сторени во стек, не се применува чл.44 ст.1 од КЗ- не се изречува единствена казна.

-Често извршителите на делата се под дејство на алкохол во време на сторување на делото или се лица со лесено ментално растројство, или со параноидна шизофренија, па иако во одбраната се истакнуваат овие околности-ретко се бара да се изврши невропсихијатриско вештачење и утврди пресметливоста на сторителот во времето на извршување на делото.

-Иако во изреката на пресудата се утврдува дека двајцата обвинети украде предмети во вкупна вредност од 3.050.000,00 денари, оштетениот се упатува на граѓански спор да го оствари своето оштетно побарување.

Таму кај што има повеќе оштетени-не секогаш се утврдува за секој оштетен кое право му е оштетено-повредено или за кој износ е оштетен.

-Не се разграничува колкава е имотната корист што ја прибавиле соизвршителите со извршеното кривично дело Тешка кражба, а колкава е материјалната штета што ја причиниле на самите простории, врати, постројки, машини, бидејќи Предмет на кражба- може да биде само оној предмет со чие одземање може да се прибави имотна корист.Таа корист може да произлегува од самата вредност на предметите.Висината на вредноста на предметот по правило не е од значење за постоење на кражбата, но може да влијае на квалификацијата на делото или пак да го исклучи неговото постоење, а исто може да влијае и за определување на видот и висината на казната.

-Судовите кај кривичното дело Даночно затајување -чл.279 КЗ- испуштаат од предвид која е улогата и значението на потписот на Управителот на ДОО на Годишната сметка и дека тој е одговорен и неправилно го ослободуваат.

-Пристапот на судот кон Вештачењата од Бирото за судски вештачења- Скопје -како доказ во постапката, е многу сомнителен-од целосно негово прифаќање или неприфаќање, без да се даде образложение за истото, а отсутствуваат други докази.

-Погрешно судската опомена се изрекува со Пресуда иако треба со Решение.

-Препознавањето на лица во полиција без наредба од истражен судија - е доказ на кој неможе да се заснива пресуда, а истото важи и за вештачење извршено од полиција без наредба од судот.

-Не се прави оценка кога имаме две дела, како на пример Злоупотреба и Фалсификување на исправа, дали фалсификувањето не е модус операнди- начин на извршување на злоупотребата.

-При донесување ослободителна пресуда по чл.342 т.3 од ЗКП-поради немање докази да е извршено кривичното дело,, -обично во причините на пресудата се образлага дека нема штета, корист,-што значи треба да се ослободи по т.1-нема елементите на кривичното дело.

-Со донесувањето на пресудата судот излегува надвор од рамките на изменетиот обвинение од Јавниот обвинител и судот сам врши измена на

обвинението и го менува описот на противправните дејствија превземени од обвинетиот.

-Таму каде од еден настан произлегуваат повеќе кривични дела, а пресудата треба да се укине само за едно дело, -пресудата се укинува во целост бидејки постои континуитет на кривично-правниот настан и негова единствена поврзаност.

-Не се внимава на составот на советот според запретената казна на кривичното дело-судел совет од 3 судии, а требало совет од 5 судии.

-Во истрагата се сослушуваат сведоци без присуство на обвинет и без негово уредно поканување, а во текот на главниот претрес сведокот не е присутен, а се чита неговиот исказ од истрагата и покрај појавената контрадикторност на одбраната на обвинетиот и сведокот, со што се чини повреда на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.325 ст.1 и чл.161 ст.5 од ЗКП, бидејки се повредува принципот на контрадикторност и непосредност во постапката, што е од битно влијание за законитоста на пресудата.

-При постоење на сомнение од што се телесните повреди задобиени и дали се од порано или од критичниот настан треба внимателно да се ценат доказите, да се изведуваат сите предложени докази и задолжително да се врши вештачење од вешти лица или институции.

-Погрешно судот се повикува на сопственото знаење дека ул.Младинска со крстосница со ул. Дрварска, да улицата Младинска има право на првенствено минување, а од друга страна во моментот на сторување на сообраќајната несреќа е утврдено дека нема поставено сообраќајни знаци-но важи десното правило, и да обвинетиот имал право на првенствено минување.

-Не може да се суди во отсуство бидејки не постоеле услови за тоа бидејки обвинетиот преку фирмата во која е вработен е испратен на работа во Хрватска-се знае неговата адреса на престојување.

-Неправилно се одбива обвинението по чл.341 т.2 од ЗКП-постапката е водена без барање на овластен тужител- бидејки оштетениот како тужител (супсидиерен тужител) може да гони за потешко или полесно дело само за оној фактички опис кој го преставил пред јавниот обвинител,- а не е врзан за правната квалификација.

-Кај кривичното дело Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 од КЗ, не се утврдува кој бланкетен пропис е повреден од обвинетиот и дали донесените Одлуки за кои се товарат обвинетите а кои се потпишани од обвинетите се донесени од надлежно колективно-управно тело во фирмата или во името на тоа тело се донесени лично од обвинетиот, кој според Законот за трговски друштва располага со имотот на АД или ДОО, обвинетите не се задолжуваат со имотноправното побарување, не се упатуваат на спор иако обвинетиот е огласен за виновен.

-Кај кривичното дело Даночно затајување во изреката не се утврдува во што се состои давањето на лажни податоци и на факти од страна на обвинетите, дали за приходи, предмети или други факти.

-Неправилно се изречува паричната казна-не се изречува во глоби и не

се утврдуваат глобите.

-При ослободување на обвинетиот-се прават противречности, бидејќи во изреката се вели дека не е докажано, да обвинетиот го сторил кривичното дело а во образложението се вели дека дејствието на обвинетиот не е кривично дело.

-Судечкиот судија не може сам да одлучува за своето иземање кое го бара обвинетиот, нити може да го ограничи правото на бранител кој го побарал обвинетиот-спротивно постапување преставува повреда од чл.355 ст.2 в.в. со чл.39 ст.1 и чл.63 ст.1 од ЗКП.

-Сторена повреда на чл.355 ст.2 в.в. со чл.304 ЗКП-бидејќи не е утврден идентитетот на обвинетиот преку документација за идентификација.

Истото важи и при неутврдување на целосна идентификација на одземени предмети, при попис на работни машини и возила и.т.н.

-Неправилно се зема како валиден доказ извршеното препознавање на лице извршено во Полиција, - бидејќи тоа не е истражно дејствие преземено од суд.

-По укинување на пресудата по жалба на ОЈО кој не се жалел на правната квалификација, со новата пресуда наместо продолжено кривично дело „Обљуба со злоупотреба на положбата-чл.189 ст.2 в.в. со чл.45 од КЗ не може обвинетиот да се огласува виновен за две кривични дела, бидејќи таквото претварање по правило е потешко (понеповолно -чл.2 ст.3 ЗКП) за обвинетиот, освен ако со претварањето т.е. делбата на повеќе поединечни дела сторени во стек се губи квалификаторната околност.

-При сослушување на оштетени-малолетници се пропушта да се утврди нивната возраст и не се сослушуваат во присуство на стручен тим.

-Кај неплаќањето издршка-чл.202 ст.1 КЗ=не секогаш се утврдува периодот за кој се одбегнува плаќањето издршка или периодот се пречекорува- се вели до денес, а тоа значи и по денот на поднесеното обвинение-значи се пречекорува обвинението.

-Неправилно се отфрла предлогот на ЈО за одлагање на претресот заради подготвување на прецизиран обвинителен акт- тоа е спротивно на чл.277 ст.1 ЗКП и чл.298 ст.1 од ЗКП.

-Не може да се разграничи кога се работи за случај, а кога за кривично дело и одговорност.

-Кај сообраќајните незгоди треба да се вршат обдукции особено за утврдување причина на смрта онаму каде што со лекарски прегледи не може да се со сигурност утврди што е причина за смрта- а постојат тешки телесни повреди како на прим.скршеница на срамната и седалната коска од карлицата од двете страни а постои и мозочен удар, па не е јасно мозочниот удар дали е резултат на скршениците на коските.

-Судот не може-не треба да ослободува само затоа што „доколку обвинетите како полицајци ги пречекориле границите на своето овластување и примениле прекумерна употреба на сила према оштетениот, тие би биле кривично одговорни за соодветно кривично дело кое се гони по службена

должност, а не по приватна тужба за кривично дело Телесна повреда од чл.130 ст.1 од КЗ“.

-Во кои случаи е исклучена кривичната одговорност на полицајците при вршење на службената должност,- не се познава и применува Упатството за примена на сила, гумена палка и оружје- при приведување на обвинет.

Неприфаќањето на пречекорена употреба на сила-од Службата за внатрешна контрола при МВР,-не значи и автоматски непостоење на кривична одговорност на полицајците.

-За малтретирање од полицајци-употреба на физичка сила која не е предизвикана нужно поради сопственото однесување на тужителот, го нарушува човечкото достоинство, а медицинските наоди и извештаи се изготвени потполно независно од страна на медицински стручнаци-лекари, како и бројот на телесни повреди по телото на оштетениот или нарушувањето на психичкото здравје на тужителот од обвинетиот, укажува на нечовечко и понижувачко однесување изразено преку видливи Телесни повреди или реални навреди.

-Неправилно се врши исправка на пресудата-чл.349 ст.1 ЗКП, ако истата исправка не е внесена во изворникот т.е. новиот опис на крив.дело го нема во изворникот. Во донесената пресуда судот за второобвинетиот само му изрекол условна осуда со која му утврдува 1 год. затвор за 2 години, - а не дал нити фактички опис нити правна квалификација на делото (кж.бр.697/09).

-При сообраќајните вештачења не се бара да вештото лице се произнесе за придонесот на другите учесници во сообраќајот и објективните фактори кои постоеле на лице место- или истите не се утврдуваат од судот или се дава нивна неправилна оценка.

-Честа е повредата на постапката од чл.355 ст.2 в.в. со чл.380 ст.3 и чл.14 од ЗКП- имено судот не постапува по укажувањата дадени во нашето претходно Решение за укинување на пресудата, не ги изведуваа сите процесни дејствија и не ги расправаа сите спорни прашања на кои сме укажале и не го доследно применуваат чл.14 од ЗКП- не ги цени со еднакво внимание и не ги испитува и утврдува фактите кои го товарат обвинетиот и оние кои одат во негова корист.

-Првостепениот суд по укинувањето на пресудата може да не постапи по чл.380 од ЗКП само ако во меѓувреме состојбата така се изменила да е очигледно непотребно преземање на сите дејствија на кои е укажано од повисокиот суд.

-Поради водење прекршочна постапка по ЗППЈРМ, обвинетиот не може да биде ослободен за кривичното дело Телесна повреда од чл.130 ст.1 од КЗ, бидејќи во чл.100 и чл.119 од Законот за прекршоци е регулиран тој однос имено ако лице против кое се води кривична постапка се води и постапка за прекршок во тој случај прекршочната постапка се прекинува-чл.100 од ЗП или се донесува ослободителна пресуда чл.119 т.7 од ЗП, а ако е изречена санкција се засметува во кривичната санкција.

-Во скратена постапка не се врши испитување на обвинителниот предлог по чл.424 в.в. со чл.262 од ЗКП па иако за кривичното дело Тешка кражба во обид од чл.236 ст.4 в.в. со чл.19 од КЗ за кое дело за обид според цитираниот член не се казнува, нити може да се казни по чл.19 од КЗ

(бидејќи запретената казна за ст.4 е парична или затвор до 3 год.- а според чл.19 од КЗ за обид се казнува за кр.дела за кои може да се изрече затвор од пет години или потешка казна, или ако законот изрично пропишува казнување и за обид), сепак судот спровел постапка-држел претрес и донел одлука.

- неправилно се тумачи одредбата од чл.45 ст.4 од КЗ -за продолженото кривично дело, па иако имаме пресудена работа по чл.341 т.6 од ЗКП, и по чл.5 од ЗКП не може да се суди двапати за иста работа, сепак судовите донесуваат пресуди со кои обвинетите ги огласуваат за виновни иако дејствието за кое е огласен за виновен обвинетиот е сторено пред подигање на обвинението и истото би влегло во претходната правосилна пресуда.

III.

РЕШЕНИЈА

I.- КСЖ.(второстепен кривичен совет) (решени 90, нерешени 9)

Во текот на 2009 год. Кривичниот совет на Апелациониот суд во Штип одлучува по изјавени жалби против Решенија за притвор=30, против изразено неслагање на истражан судија за спроведување на истрага и донесена одлука од кривичен совет на Основен суд, против донесени одлуки по Барање за повторување на постапката= 16, по изјавена жалба за бришење на осуда, за отповикување на условни осуди, по приговори на супсидиерни обвинителни акти, по предлог за укинување гаранција, по предлог за преиначување на правосилна пресуда-за денационализација, по неправо повторување-за спојување на казни за дела во стек, по жалби за отфрлени супсидиерни обвинителни акти, по изјавени одлуки за огласување за месна ненадлежност, по жалби против одлуки за исправка на пресуди, по жалби против одлуки за одбивање дополнување на истрага, по жалби изјавени против одлука за изречени мерки на безбедност задолжително лекување во болница.

Од извршениот преглед во Уписникот КСЖ (второстепен кривичен совет) од заведени по уписник= 94 предмети,

- решени се=83,
- потврдени=65
- преиначени =4,
- укинати=10,
- отфрлена недозволена жалба=1
- отфрлени ненавремени жалби=1,
- вратен со писмо=1,
- отфрлено барање за исправка на пресуда=1

1.- Преиначени решенија = 4

-Основен суд-РадовишКривичниот совет на Апелациониот судШтип, Основен суд Радовиш го огласува за месно ненадлежен суд, -и месно надлежен суд го огласува Основен суд Струга=1 предмет,

-Основен суд Кочани-Кривичниот совет го продолжил притворот до завршување на главниот претрес, -а Кривичниот совет на Апелационен суд

го преиначува решението и го продолжува притворот за 30 дена=1 предмет.

-Основен суд-Штип- Кривичниот совет на Апелациониот суд Штип го преиначува Решението на КС на основниот суд и ја проширува истрагата за други кривични дела=1 предмет,

-Основен суд-Кочани-Кривичниот совет на Апелациониот суд-Штип го преиначува решението и го укинува куќниот притвор на осумничениот=1 предмет.

2.- Укинати решенија на кривичен совет =10

1.- По судови

-Основен суд-Штип = 4,

-Основен суд-Струмица = 1

-Основен суд-Кочани =3

-Основен суд-Делчево =1

-Основен суд Св.Николе = 1.

2.- По чии жалби се укинати решенијата

-по жалба на осуден = 2

- по жалба на обвинет =3

-по жалба на супсидиерен тужител =2

-по повод жалба на осуден и службена должност =1

-по повод жалба на обвинет а по службена должност =1

-по повод жалба на обвинет и по службена должност=1

3.- Видови на укинати одлуки

-Пресуда за отповикување условна осуда

-Решение за продолжување на притвор=4

-Решение за отфрлање барање за повторување на кривична постапка,

-Решение за неприфаќање на гаранција,

-Решение за отфрлање супсидиерен обвинителен акт,

-Решение за отфрлање на жалба на осуден за поништување одлука за плаќање трошоци на постапка по правосилна пресуда.

-Решение за уважено неслагање на Истражниот судија со барањето за спроведување истрага.

4.- За кои кривични дела се однесувале укинатите решенија

-Неплаќање издршка по чл.202 ст.1 од КЗ,

-Компјутерска измама од чл.251-б ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ,

-Тешка кражба од чл.236 ст.1 т.1 в.в. со чл.45 од КЗ,

- Измама од чл.247 ст.3 од КЗ,

-Злоупотреба на службената положба и овластување од чл.353 ст.1 т.1 од КЗ.

3.- Причини за укинување на решенијата на кривичниот совет

-погрешна примена на одредбите за отповикување на условна осуда,

-не се наведуваат доволно причини за основот опасност од бегство -за определување или продолжување на притворот по чл.199 ст.1 т.1 од ЗКП, не се утврдува дали осумничениот има патна исправа, дали има двојно државјанство, дали патувал во странство, кога колку пати од кои причини, дали има имот во странство, роднини, член од фамилијата, дали има парични средства во странска банка, дали е фамилјарен човек, здравствена

состојба, пиотреба од лекување во странство, бизнис со странска фирма, не се бара ветување дека нема да го напушти местото на живеење,

-не се даваат доволно убедителни и основани причинина кој начин притвореното лице ќе ја попречува истрагата, кога е острнет од работа, целокупната документација е обезбедена од органите, сослушани се главните сведоци,

-не се даваат доволно образложени причини на кој начин притвореното лице ќе го повтори делото и од кои докази тоа произлегува,

-не се наведува за која судска одлука се однесува барањето за повторување на кривичната постапка, кој суд ја донел, на кој датум и за кое кривично дело,

-наместо за понудената гаранција во текот на истрагата за пуштање од притвор, да одлучува истражниот судија-чл.182 ЗКП,-одлучувал кривичен совет,

-За ослободување од плаќање на трошоци на постапката наместо да одлучува Претседателот на советот по чл.91 ст.4 од ЗКОП, одлучувал кривичен совет.

-Неправилно постапил судот кога не го прифатил обвинението за кривично дело од чл.297 ст.1 од ЗБСП и судот вели дека делото од обвинетиот не е сторено под дејство на алкохол, но да е сторено од небрежност ст.3 од чл.297 од КЗ, а од друга страна судот со Решение за исправка на пресуда изречува према обвинетиот и казна-забрана на управување со моторно возило по чл.38-в од КЗ од „Б“ категорија во траење од 4 месеци, кога според ст.3 на чл.38-в од КЗ ова казна се изречува ако делото е сторено во состојба на пијанство, па затоа пресудата е нејасна, а од друга страна со Решение за исправка не може да се изрече ваква казна.

II.- КР (Разни кривични предмети)

Во текот на 2009 год. Кривичниот совет на Апелациониот суд во Штип одлучува по изјавени жалби против Решенија за разни кривични предмети-како што се по изјавени жалби на одлуките за условен отпуст, по предлози за пренесување на месна надлежност, по одлуки за изразен судир на надлежност.

Од извршениот преглед во Уписникот КР (Разни второстепен кривични премеи) од заведени по уписник= 73

- решени се= 70,

-потврдени=1 за отфрлена молба за помилување

- укинати=1на Основен суд Св.Николе бидејќи судот не утврдил дали во текот на постапката течењето на застарување на извршување на кривична санкција е прекинато,

-отфрлена недозволена жалба=1

-отфрлени ненавремени жалби=,

- вратен со писмо=4,

- Условен отпуст

-вкупно решени=46

-потврдени = 36

-преиначени= 6

-укинати =3

-отфрлена жалба како недозволена=1

- Поднесени жалби од ОЈО=3 -одбиени од судот,
- Поднесени жалби од осудени лица =33-одбиени од судот,

Трите укинати одлуки по изјавени 2 жалби од ОЈО и 1 од осудениот се поради сторени суштествени повреди на постапката, бидејќи во еден предмет учествувал неправилен состав на судот, во едниот учествувале двајца судии, а во другиот судија кој во истиот пред преземал истражни дејствија.

- Пренесување на месна надлежност

Уважени се 10 предлога за пренесување месна надлежност, 1=одбиен и 1 =предлог отфлен како недозволен.

-По предлог од Основен суд Св.Николе-определен за месно надлежен основен суд Штип=2 предмет.

-По предлог на Основен суд-Кочани определен-Основен суд-Штип=1

-По предлог на Основен суд-Делчево-определен Основен суд-Виница=1

-По предлог на Основен суд Делчево-определен Основен суд Кочани=3

-По предлог на Основен суд Виница-определен Основен судКочани=1

-По предлог на Основен суд Берово-определен Основен суд Кочани=1

-По предлог на Основен суд Делчево-определен Основен судШтип=1

-Предизвикан судир на надлежност меѓу Основни судови

-Меѓу Основен суд Радовиш и Основен суд Св.Николе-определен Основен суд-Штип,

-Меѓу Основен суд Св.Николе и Основен суд-Штип-определен Основен суд-Радовиш,

-Меѓу Основен суд-Кочани и Основен суд-Штип-определен Основен суд Кочани.

ПРЕИНАЧЕНИ ОДЛУКИ

Статистички податоци за преиначени предметите на Основните судови што биле по жалба во Апелациониот суд-Штип за период од 01.01.-31.12.2009 год.

Од вкупно решените 726 предмети **Кж.** по жалба преиначени одлуки се вкупно = **79 или 10,88%.**

.-Од решените предмети по жалба пред Апелациониот суд во Штип **преиначени предмети**-пресуди по судови состојбата е следна:

- Основен суд-Штип = 26,

-Основен суд Струмица = 23,

-Основен суд Кочани = 7,

-Основен суд Радовиш =7,

-Основен суд Делчево = 2,

-Основен суд Берово =3,

-Основен суд Виница =3,

-Основен суд Св.Николе=8

Вкупно = 79 предмети.

.-По чија жалба се преиначени пресудите состојбата е следна:

- По жалба на обвинет = 17 предмети,
- по жалба на Јавен обвинител= 40
- по жалба на супсидиерен тужител= 2
- по жалба на приватен тужител = 2
- по повод жалба а по служб.должност=13

-Видови на преиначени осуди-изречени санкции

- изречени парични казни = 15
- изречени условни казни =29
- изречени судски опомени=2
- ослободителни = 4

Преиначување на изречени санкции

- За казната - зголемена на = 32 лица
 - намалена на = 5 лица
 - ослободени =10 лица
 - одбиено обвинение на =3 лица
 - запрена постапка за =1 лице
- за правната квалификација за =15 лица
- за трошоците на постапката=7
- намалена висина на имотна корист од = 1лице
- конфискувана имотна корист од=2 лица
- одземени предмети =1лице
- изречена казна Забрана на управување со моторно возило на=2 лица
- намалено имотно правно побарување на =1лице.

Преиначување на изречените кривични санкции по кривични дела

1.Телесна повреда-чл.130 ст.1 КЗ

- изречени парични казни-преиначена за трошоци на постапката,
- изречена парична казна-преиначена на условна парична казна.
- изречени 2 парични кази-преиначено на една парична казна,
- за чл.130 ст.1 в.в. со чл.22 од КЗ изречена затвор-преиначена-ослободени,
- за чл.130 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ од условна затвор-преиначена на ефективна затвор.

2.Тешка телесна повреда-чл.131 ст.1 од КЗ

- изречена казна затвор-преиначена зголемена казна затвор,
- изречена условна затвор-преиначена на ефективен затвор,

3.Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница- чл.133 КЗ.

- од изречена парична казна-преиначена на ослободителна,

4. Загрозување на сигурноста- чл.144 од КЗ

- Од изречена условна затвор-преиначена правна квалификација и ослободен,
- изречена парична казна -преиначена само со зголемување на трошоците на постапката,

-од изречени две парични казни -преиначена за правна квалификација и изречена една парична казна.

5. Клевета -чл.172 КЗ

-изречена парична-преиначена за правна квалификација и запрена постапка,

-изречена парична казна-преиначена на повисока парична казна,

- од изречена услова парична-преиначена за правна квалификација и ослободен,

-од ослободителна по чл.342 т.3 од ЗКП-преиначена за правна квалификација ослободен по чл.342 т.1 од ЗКП.

6. Навреда -чл.173 КЗ

-од изречени две парични казни-преиначена за правна квалификација за едно дело и изречена една парична казна.

-од изречена судска опомена-преиначена на парична казна.

7. Омаловажување со префрлање за кривично дело- чл.175 КЗ

-од изречена судска опомена -преиначена за правна квалификација и ослободен по чл.342 т.1 од ЗКП-не е крив.дело.

8. Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори од- чл.215 КЗ

- изречена казна затвор-преиначена намалена висината на затворот,

-изречена условна затвор-преиначена на затвор,

9. Кражба- чл.235 КЗ

-од изречена парична казна-преиначена на повисок износ на парична,

-од изречена условна парична-преиначена на казна затвор,

-од изречена условна затвор-преиначена на затвор.

10. Тешка кражба -чл.236 КЗ

- од изречена казна затвор- преиначена на повисока казна затвор=3

-од изречена условна затвор -преиначена на казна затвор=3,

-од изречена парична казна (чл.236 ст.1 т.4)-преиначена на затвор,

-од изречена казна затвор-преиначена за правна квалификација и ослободен.

11. Разбојништво- чл.237 КЗ

- од ослободителна- преиначена на казна затвор.

12. Затајување -чл.239 КЗ

- ослободителна-преиначена само за одлука затрошоците на постапката и досудени дополнителни трошоци.

13. Измама -чл.247

-од ослободителна по чл.342 т.2 од ЗКП-преиначена правна квалификација на ослободителна по чл.342 т.3 од ЗКП,

- од изречена казна затвор-преиначена на повисока казна затвор.

14. Прикривање - чл.261 од КЗ

-од изречена условна парична-преиначена на парична казна.

15. Оштетување стамбени и деловни згради и простории-чл.245 КЗ

-од ослободителна - преиначена само за трошоците на постапка-

намалени.

16. Уништување или оштетување јавни инсталации-чл.291 КЗ

- изречена казна затвор-преиначена на условна затвор.

17. Тешки дела против општата сигурност -чл.292 ст.4 в.в. со чл.288 ст.4 в.в. со ст.2 КЗ

-казната затвор-преиначена намалена висината на затворот.

18. Загрозување на безбедноста во сообраќајот -чл.297 ст.1 КЗ

-од изречена парична казна -преиначена на казна затвор и изречена казна Забрана на управување со моторно возило = 2,
- од изречена парична казна затвор-преиначена на затвор=2,
-од изречена условна затвор-преиначена на парична,
-од изречена условна -преиначена за правна квалификација и ослободен.

19. Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот од чл.300 КЗ

- за чл.300 ст.1 в.в. со чл.297 ст.1 КЗ од изречена условна затвор-преиначена на затвор,
-за чл.300 ст.2 в.в. со чл.297 ст.1 КЗ од изречена казна затвор-преиначена на повисока казна затвор,
-за чл.300 ст.3 в.в. со чл.297 ст.3 КЗ од изречена условна затвор-преиначена на парична казна=3
-за чл.300 ст.4 в.в. со чл.297 ст.3 КЗ од изречена казна затвор -преиначена на повисока казна затвор.

20. Злоупотреба на службената положба и овластување-чл.353 КЗ

-за чл.353 ст.1 КЗ од изречена условна парична-преиначена на ефективна парична казна и конфискувана имотна корист,
-за чл.353 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-ослободен-преиначена одбиоено обвинение по чл.341 т.6 ЗКП- апсолутна застареност,
-за чл.353 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-ослободен-преиначена за трошоците - намалени,
-за чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-изречена условна затвор-преиначена по однос на намалувањена висината на одземената имотна корист,
-за чл.353 ст.3 в.в. со ст.1 и чл.45 КЗ-изречена условна затвор-преиначена со тоа што се зголемува висината на имотноправното побарување,
-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 КЗ-изречена условна затвор-преиначена за правна квалификација-одбивателна по чл.341 т.6 ЗКП-релативна застареност,
-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-ослободителна-преиначена зголемена висина на трошоците на постапката,
-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.2 и чл.45 КЗ-од изречени повеќе казни затвор-преиначена соизречување единствена казна затвор и изречување конфискација на имотна корист,
-за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 и чл.22 КЗ-ослободителна-преиначена и зголемени трошоците на постапката,
-за чл.353 ст.4 в.в.со ст.3 и 1 КЗ- изречена условна затвор и преиначена на казна затвор,
-за чл.353 ст.4 в.в.со ст.3 и 1 КЗ- изречена условна затвор -преиначена за правна квалификација за чл.353 ст.4 в.в. со ст.1 КЗ.

21. Фалсификување исправа-чл.378 КЗ

- преиначена за правна квалификација на чл.380 ст.1 КЗ=6
- од изречена казна затвор-преиначена на условна-затвор,
- изречена казна затвор-преиначена и се одзема-конфискува имотна корист.

22. Спречување службено лице во вршење службена должност-чл.382 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ

- од изречена условна затвор-преиначена на затвор.

23. Насилство -чл.386 КЗ

- за чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 КЗ-од изречена условна затвор-преиначена на затвор,
- за чл.386 ст.2 в.в. со ст.1 од КЗ -изречена казна затвор-преиначена за правна квалификација-одбиено обвинение по чл.341 т.6 од ЗКП пресудена работа.
- за чл.386 ст.2 в.в. со чл.45 ст.1 КЗ -изречена казна затвор-преиначена зголемена висината на затворот.

24. Недозволено изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји-чл.396 ст.1 КЗ

- од изречена казна затвор-се преиначува на условна затвор,
- изречена условна затвор-преиначена се одземаа предмети-ловна пушка.

Причини за преиначување на судските одлуки

- Поради изречени условни осуди,Прим.нелогично е на помагачите да се изречат ефективни казни затвор а на извршителите условни осуди,
- поради изречена ниска висина на глобата,
- поради изречени ниски казни затвор,
- поради утврдена погрешна правна квалификација на кривичното дело,
- поради одлуката за трошоците на пиостапката или недосудени, или целосно недосудени или превисока сума досудена или не се во согласност со АТ.
- Поради неизречена конфискација на имотна корист,
- Поради неодземање на предмети со кои е извршено кривичното дело или настанале од него,
- Поради погрешна примена на чл.45 од КЗ и чл.5 од ЗКП за пресудена работа и принципот нонс бис ин идем.
- Поради настапена застареност на гонењето и др.

Заклучок

- Апелациониот суд во Штип во текот на 2009 год. извршил преиначување на судските одлуки по 24 кривични дела.
- Изречените ниски казни-допринеле за изјавување на голем број на жалби од Основните јавни обвинителства, поради недоволно ценети отежителни околности, неценети запретените-пропишани казни во КЗ за извршените кривични дела, поради последиците од сторените дела и.т.н.
- Голем е бројот на преиначени условни усуди и тоа 29 предмети што зборува за блага казнена политика,
- Многу грешки прават судовите во пресметката на трошоците сторени во

текот на постапката,

-Не се одземаат предметите со кои се врши кривичното дело иако судот треба задолжително да ги одзема-чл.100-а КЗ,

-Не се конфискува прибавената имотна корист иако е задолжително чл.97 КЗ,

-Најголем број на преиначени одлуки се кај Основен суд-Штип =26 и Основен суд-Струмица=23,

-Бројот од 13 преиначени судски одлуки по повод изјавени жалби а по службена должност не е за потценување и тоа зборува за квалитетот на пресудувањето пред Основните судови,

-Најмногу преиначување на судските одлуки имаме кај кривичните дела од Безбедноста на сообраќајот=12, и Злоупотребата на службената положба и овластување=11 и кривичните дела Кражби=10, што укажува дека суудиите треба да обратат поголемо внимание при утврдувањето на решителните факти кај овие кривични дела и дали сторителите ги извршиле и на кој начин или не.

Жалба на пресуда на второстепен суд

Според чл.381 од ЗКП против пресуда на второстепен суд-Апелационен суд е дозволена жалба до судот кој одлучува во трет степен-Врховниот суд на Македонија, во следните случаи:

1.-второстепениот суд изрекол казна затвор доживотно, или ако ја потврдил пресудата на првостепениот суд со која е изречена таква казна,

2.-второстепениот суд врз основа на одржаниот претрес ја утврдил фактичката состојба поинаку отколку првостепениот суд и врз така утврдената фактичка состојба ја засновал својата пресуда,

3.-второстепениот суд ја преиначил пресудата на првостепениот суд со која оптужениот е ослободен од обвинението и изрекол пресуда со која оптужениот се огласува за виновен.

Против одлуки-пресуда на Апелациониот суд во Штип поднесени се 2 жалби до Врховниот суд на Република Македонија, и состојбата по истите е следната:

-По едниот предмет уважена е жалбата на обвинетиот и нашата пресуда е преиначена така што обвинетиот е ослободен од обвинение врз основа на чл.342 т.3 од ЗКП поради недокажаност да обвинетиот го сторил делото.

-По вториот предмет уважена е жалбата на обвинетиот, пресудата е преиначена и врз основа на чл.341 т.6 од ЗКП е одбиено обвинението поднесено против обвинетиот.

Вонредни правни лекови

Нашиот ЗКП ги познава следните вонредни правни лекови:

1.-Повторување на кривичната постапка,-чл.388 ЗКП,

2.-Вонредно ублажување на казната,-чл.399 ЗКП,

3.-Барање заштита на законитоста,-чл.403 ЗКП,

4.Барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда-чл.411 ЗКП,

Вкупно доставени **68 одлуки** на Апелационен суд-Штип по вонредно правни лекови до Врховниот суд на РМ, и состојбата е следна:

1.- поднесени се = **9** Барања за заштита на законитоста. По овие барања состојбата е следна:

- по 2 предмета Врховниот суд констатира дека е сторена повреда на КЗ на штета на обвинетиот,

- по 5 предмета укината е нашата одлука и предметот вратен на повторно судење,

- по 2 предмети е одбиено барањето за заштита на законитоста како неосновано.

2.- поднесени = **59** Барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда. Состојбата по овие барања е следната:

- по 1 предмет барањето е уважено, пресудите преиначени и обвинетиот ослободен од обвинение.

- по 4 предмети барањето е отфрлено како недозволено,

- по 50 предмети барањето е одбиено како неосновано и потврдени одлуките,

- по 4 предмети уважено барањето и укинати одлуките.

Анализата е изготвена од судијата Киро Бојаџиски, раководител на Кривичниот оддел на Апелациониот суд во Штип, а усвоена од Кривичниот оддел на судот.